

**המזכירות הפדגוגית - אגף שפות
הפיקוח על הוראת העברית בקדם-יסודי וביסודי**

**יצירות הקשורות לנושא ירושלים
מתוך תכנית הלימודים "עברית-חינוך לשוני: שפה, ספרות ותרבות"
(נספח יצירות הספרות)**

<u>כיתות</u>	<u>שם היצירה</u>	<u>היוצר</u>	<u>המקור</u>	<u>מעגל</u>	<u>סוג</u>	<u>קישור לנושא ירושלים</u>
א-ב	מקום המקדש	בעיבודה של מירי ברוך	סיפור לכל יום – סיוון, כרך 9, ידיעות אחרונות, 1995	ליבה	סיפור עם	סיפור על אהבה והתחשבות בין שני אחים שחיו בשכנות ועל מעשי החסד שעשו זה עם זה. במקום ההוא הוקם המקדש.
א-ב	הכותל המערבי-כותל האביונים	בעיבודה של מירי ברוך	סיפורי ירושלים, מודן 1988	ליבה	סיפור	כשהחליט שלמה המלך לבנות את בית המקדש כינס את כל העם, על פי עצת יועציו, וחילק אותם לארבעה חלקים שווים. ולכל קבוצה נתן לבנות צד אחד של בית במקדש. הסיפור מתאר מדוע שרד רק הכותל המערבי.
א-ב	החגים של אבא בירושלים	דודו ברק	גן שלנו חג שמח, עם עובד, 1984	שני ממלכתי וממ"ד	שיר	
א-ב	ירושלים	שושנה יובל	אני אגיד אותך, כתר, 1977	שני ממלכתי וממ"ד	שיר	
א-ב	ירושלים באמצעותו של עולם		תנחומא פר' קדושים ספר האגדה חלק ראשון, פרק ט', סעיף ב' דביר תשט"ז	מעגל שני ממ"ד	מדרש	ירושלים כמרכז של העולם מבחינה רוחנית.
ג-ד	ירושלים של זהב	נעמי שמר	כל השירים, ידיעות אחרונות, 1967	ליבה	שיר	השיר מתאר את מצבה של ירושלים בתקופה שבה העיר הייתה חצויה על ידי חומה שהפרידה בין ממלכת ירדן ומדינת ישראל. לשיר נוסף בית המבטא את מצבה לאחר שחרור ירושלים במלחמת ששת הימים.
ג-ד	די-זהב אפרים	נשף חנוכה אחרון בעיר העתיקה	ספרי ירושלים, ראובן מס, 1955	מעגל שני ממלכתי וממ"ד	סיפור	ניסיונותיהם של ילדי משכנות העוני בין החומות לחגוג את החנוכה בצל מלחמת השחרור.

המזכירות הפדגוגית - אגף שפות
הפיקוח על הוראת העברית בקדם-יסודי וביסודי

<u>כיתות</u>	<u>שם היצירה</u>	<u>היוצר</u>	<u>המקור</u>	<u>מעגל</u>	<u>סוג</u>	<u>קישור לנושא ירושלים</u>
ג-ד	טהרלב יורם	על כפיו יביא	לאוהבים את האביב, משרד הביטחון, 1984	מעגל שני ממלכתי וממ"ד	שיר	שלושה בעלי מלאכה שלכאורה בטלים ממלאכתם לאחר שנות עמל רבות: נגר, סנדלר ובנאי; אולם עולמם מלא ועשיר בציפייה להתגשמותם של הרעיונות הנשגבים והתממשותם של אירועים עתידיים בעם ישראל
ג-ד	ערן אפרת	יש בירושלים	פשוט, גיליון 226, 1992	מעגל שני ממלכתי וממ"ד	ספר	שיר העוסק בפרטים הנושאים את זיכרון האירוע ההיסטורי של נס פח השמן בירושלים.
ג-ד	פרץ איתן	זאת ירושלים	אלף זמר ועוד זמר, כנרת, 1981	מעגל שני ממלכתי וממ"ד	שיר	שיר המתאר את ירושלים והאווירה בה.
ג-ד	אם אשכחך ירושלים		בבא בתרא, ס' ע"ב, תהילים קל"ז	מעגל שני ממ"ד	אמרה	אמרה המבוססת על פסוק מספר תהילים ובה שבועה לא לשכוח את ירושלים. אמרה זו נהגת בזמן עריכת הקידושין ע"י החתן.
ה-ו	אידיסיס חיים	מסע לארץ ישראל	תקליטור, מזמור, עקבות מאתיופיה במילים ובמנגינות, מט"ח, 1999	ליבה	שיר	שיר המתאר, דרך עיני הבת הגדולה, את תלאותיה של משפחה במסעה מאתיופיה לארץ ישראל ואת הגעגועים לירושלים.
ה-ו	הרץ אימבר נפתלי	התקווה	כל שירי נפתלי הרץ אימבר, הוצאת מ' ניומן, 1950	ליבה	שיר	חלק משיר שהפך להמנון המדינה המבטא את כמיהתו של כל יהודי להגיע לציון וירושלים לאחר אלפיים שנות גלות.
ה-ו	עומר דבורה	הבכור לבית אב"י	עם עובד, 2001	ליבה	ספר	סיפורו של הילד העברי הראשון ותחיית השפה העברית על רקע המאבקים של משפחתו עם תושבי ירושלים

המזכירות הפדגוגית - אגף שפות
הפיקוח על הוראת העברית בקדם-יסודי וביסודי

<u>כיתות</u>	<u>שם היצירה</u>	<u>היוצר</u>	<u>המקור</u>	<u>מעגל</u>	<u>סוג</u>	<u>קישור לנושא ירושלים</u>
ה-ו	שיר המעלות		סידור התפילה לפני ברכת המזון תהלים, פרק קכ"ו	ליבה	מזמור תהילים	מזמור המבטא את הכמיהה לציון והאמונה בגאולת עם ישראל
ה-ו	קמצא ובר קמצא		אגדה תלמודית (תלמוד בבלי, מסכת גיטין, דף נ"ה ע"ב) ספר האגדה, 2000, עמ' קמג, סעיף ב' עד המילים "מרדו בך היהודים"	ליבה	מדרש אגדה	מדרש על שנאת חנם שהובילה לחורבן בת שני.
ה-ו	נבון יצחק	ששה ימים ושבעה שיערים	שקמונה, 1976	מעגל שני ממלכתי וממ"ד	סיפור	סיפור העוסק בשאלה איזהו השער הראוי ביותר שדרכו יעברו חיילי צה"ל בדרכם לכיבוש העיר העתיקה בזמן מלחמת ששת הימים
ה-ו	טהר לב יורם	גבעת התחמושת	גבעת התחמושת, משרד הביטחון, 1983	מעגל שני ממלכתי וממ"ד	שיר	השיר מתאר את המלחמה על גבעת התחמושת
ה-ו	אביר ימימה טשרנוביץ	העיפרון	דרך המילים ו', כנרת זמורה-ביתן, 2005	מעגל שני ממלכתי וממ"ד	סיפור	סיפור על ארבעה אנשים שהגיעו מישראל לעיירה בברית המועצות ועל ההתרגשות שעורר הביקור בקרב אנשי המקום
ה-ו	אלמגור דן	ירושלים שלי	אלף זמר ועוד זמר, חלק ו', 1994	מעגל שני ממלכתי וממ"ד	שיר	מהי ירושלים בעיני דמויות מייצגות .
ה-ו	חפר חיים	הצנחנים בוכים	אף מילה רעה (כמעט), זמורה-ביתן, 1998	מעגל שני ממלכתי וממ"ד	שיר	השיר מתאר מעמד מרגש של הצנחנים לפני בכול במלחמת ששת הימים